Του **Δημήτρη Γρηγορόπουλου**

Η πρόσφατη διακήρυξη της Λαϊκής Ενότητας (ΛΑΕ) εν όψει του συνεδρίου της παραπέμπει στην αντιμνημονιακή πολιτική και τον αριστερό ρεφορμισμό του ΣΥΡΙΖΑ 2010-12 με ελάχιστα βήματα προς τα' αριστερά, ιδίως στη ρητή πλέον διακήρυξη της ανάγκης εξόδου απ' την Ευρωζώνη και στην οριοθέτηση μιας αντιφατικής, δειλής, σχεδόν προσχηματικής εξόδου απ' την ΕΕ.

Οι οριακές διαφοροποιήσεις δεν αρκούν για να κόψει τον ομφάλιο λώρο με τον ΣΥΡΙΖΑ. Η κύρια διαφοροποίηση της ΛΑΕ έγκειται στη διαβεβαίωση της «αριστερής συνέπειας» στην αφορμή του ρεφορμιστικού νεοκεϊνσιανού σχεδίου που πρέσβευε ο ΣΥΡΙΖΑ και υιοθετεί πλέον η ΛΑΕ, με περιορισμένες και άτολμες αριστερές πινελιές (Ευρώ-ΕΕ).

Αυτή η εκτίμηση δεν επιβεβαιώνεται μόνον απ' τις ιδεολογικοπολιτικές θέσεις της ΛΑΕ, αλλά κυριότερα απ' την πολιτική της. Ιδιαίτερα αρνητικό στοιχείο αποτελεί το γεγονός ότι πολλές δυνάμεις της ΛΑΕ μένουν εγκλωβισμένες σε συνδικαλιστικά και πολιτικά όργανα, δημοτικά συμβούλια, περιφέρειες, εργατικά κέντρα μαζί με τις κυβερνητικές δυνάμεις, εμμονή που υπονομεύει τη δυνατότητα πειστικής και αποτελεσματικής αντιπολίτευσης στη διακυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ. Ακόμη και στο οργανωτικό μοντέλο, φαίνεται ότι η ΛΑΕ υιοθετεί τις γραφειοκρατικές δομές και τον αρχηγισμό του ΣΥΡΙΖΑ, που αναστέλλει τη δημοκρατία και την πρωτοβουλία στη βάση.

Το αριστερό ρεύμα (βασική δύναμη της ΛΑΕ) και ως εσωτερική αντιπολίτευση στον ΣΥΡΙΖΑ είχε υιοθετήσει τον «κομματικό ρεφορμισμό», την εμμονική αυταπάτη ότι θα ανατρέψει τους συσχετισμούς στον ΣΥΡΙΖΑ, ακόμη κι όταν η αρχηγική αυταρχική ομάδα είχε εδραιωθεί. Ακόμη και σήμερα, η ΛΑΕ, παρά την οργανωτική και πολιτική αυτονόμησή της, αντί να επιχειρεί να ριζοσπαστικοποιήσει τη βάση του ΣΥΡΙΖΑ, πολιτική αναγκαία και εφικτή λόγω δεξιοποίησης του ΣΥΡΙΖΑ, εμμένει στην «άλωσή» της με τη στρατηγική του συνεπούς αριστερού ρεφορμισμού, που απεμπόλησε ο ΣΥΡΙΖΑ. Αυτή η στρατηγική δεν οδηγεί σε

αποτελέσματα (αποδείχτηκε και στις εκλογές). Αλλά κι αν ακόμη, σε κάποιο βαθμό, τελεσφορήσει, θα αποτρέψει την κίνηση προοδευτικών και αριστερών μαζών προς μια συγκρουσιακή ριζοσπαστικότητα, που παρά τις δυσκολίες αποτελεί τη μόνη ρεαλιστική φιλολαϊκή διέξοδο.

Η ΛΑΕ εξαγγέλλει αρκετά επιμέρους προοδευτικά μέτρα: εθνικοποιήσεις, έξοδο από ευρώ και ΝΑΤΟ, αναδιανομή πλούτου, καταπολέμηση ανεργίας, προστασία περιβάλλοντος κ.ά. Όμως δέσμη προοδευτικών μέτρων είχαν εξαγγείλει το ΠΑΣΟΚ τη δεκαετία του ’80, αλλά και ο ΣΥΡΙΖΑ στη δεκαετία 2010-12 και στο συνέδριό του (2013). Το αν θα εφαρμοστούν προοδευτικά (και ποια) μέτρα, περισσότερο δε μια συνολική προοδευτική πολιτική, αν θα υπάρξει και θα επικρατήσει μια πολιτική ανατρεπτική ή συστημική, ακόμη κι αν θα υιοθετηθεί η μια ή άλλη μορφή διαχείρισης εξαρτάται απ’ τη διάταξη των τάξεων, τις αντιθέσεις, την πάλη και το συσχετισμό τους.

Το 1945-75 εφαρμόστηκε κεϊνσιανή διαχείριση, γιατί το επέτρεπαν οι συνθήκες και χάρη στη συμμαχία του κεφαλαίου με τμήμα της εργατικής τάξης και των λαϊκών στρωμάτων με τη διαμεσολάβηση της σοσιαλδημοκρατίας, αλλά και των συντηρητικών δυνάμεων. Στις σύγχρονες συνθήκες τέτοια ταξική συμμαχία ή ανοχή είναι αδύνατη. Γι’ αυτό, ακόμη κι αν η ΛΑΕ πλειοψηφούσε και σχημάτιζε αριστερή κυβέρνηση δεν θα μπορούσε να εφαρμόσει το πρόγραμμά της θα υποχρεωνόταν σε παραίτηση ή σε αντιλαϊκό ταξικό συμβιβασμό, όπως ο ΣΥΡΙΖΑ.

Απ’ τη διακήρυξη της ΛΑΕ απουσιάζει ο όρος ταξική πάλη, η ανάγκη σκληρής σύγκρουσης με το κεφάλαιο για μια φιλολαϊκή πολιτική. Υπάρχουν απλώς κάποιες αιχμές για το κεφάλαιο, στην κατεύθυνση περιορισμού και ελέγχου της δράσης του. Συγκεκριμένα: Η υποθετική αντίθεση της ΕΕ στο ριζοσπαστικό πρόγραμμα και η αντιμετώπισή της με δημοψήφισμα, εάν και όταν τεθεί το ζήτημα, αναστέλλει την προσήλωση της πάλης στη ρήξη και έξοδο απ’ την ΕΕ, που είναι εκ των ουκ άνευ, για τη ριζοσπαστική αλλαγή. Η αριστερή κυβέρνηση, ιδιαίτερα στις σύγχρονες υπεραντιδραστικές συνθήκες, αποκλείεται ν’ αποτελέσει το υποκείμενο της αλλαγής. Ή θα ανατραπεί ή θα συμβιβαστεί μ’ ένα μίγμα αστικής διαχείρισης.

Στο θέμα της οικονομίας υιοθετεί μια εκσυγχρονιστική – τεχνοκρατική λογική. Αναφέρεται στη «ριζική αλλαγή του παραγωγικού προτύπου», στην παραγωγική ανασυγκρότηση, στη στροφή στις νέες τεχνολογίες, τοποθετεί ισότιμα τις δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις, διακηρύσσει την εθνικοποίηση των τραπεζών και των ιδιωτικοποιημένων δημόσιων επιχειρήσεων.

Η ιδιωτικοποίηση είναι πυλώνας του κεφαλαίου στον ολοκληρωτικό καπιταλισμό για την επέκταση της κερδοφορίας του. Η αντιστροφή αυτής της πολιτικής απαιτεί σκληρότατη ταξική πάλη, για την εθνικοποίηση των στρατηγικών επιχειρήσεων, και όχι μόνο των ιδιωτικοποιημένων δημόσιων επιχειρήσεων με αποφασιστικό έλεγχο των εργαζομένων, ώστε να υπάρξουν ρήγματα στην παραγωγική διαδικασία του καπιταλισμού.

Στη διακήρυξη της ΛΑΕ οι εθνικοποιήσεις προβάλλονται απ' την ηθική πλευρά («να λειτουργήσουν προς όφελος του λαού») και όχι απ' την κυρίαρχη πλευρά της ταξικής πάλης και του περιορισμού της κυριαρχίας του κεφαλαίου στη μετάβαση προς την επαναστατική ανατροπή. Η απουσία αυτών των συνδέσεων είναι εύγλωττη...

Δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα ΠΡΙΝ στις 28/02/2016